

Väatsa Põhikool

ÕPPEKAVA

2020

Sisukord

1.	Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted ning taotletavad pädevused	3
2.	Kooli tunnijaotusplaan, valikained ja valiku põhimõtted	6
3.	Õppekava läbivad teemad ja käsitlemise tasandid, III kooliastme lõimiva loovtöö põhimõtted	7
4.	Ainevaldkonnad, õppe korraldus, klassiväline tegevus ja projektide kavandamise ning osalemise põhimõtted	9
5.	Hindamine	12
6.	Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine	19
7.	Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine	20
8.	Karjääriõppe tegevuste korraldamine	23
9.	Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	24
10.	Koostöö huvigruppidega	25
11.	Õppekava uuendamise ja täiendamise kord	25

1. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted ning taotletavad pädevused

1.1. Väätza põhikooli missioon, visioon ja väärtused

Väätza Põhikooli missioon on olla kogukonna hariduselu ja vaimse arengu eestvedaja, luues õppimiseks vajaliku haridus- ja praktikakeskkonna.

Väätza Põhikooli visioon on saada inspireeriva õhkkonnaga kogukonna kooliks, kus inimesed tahavad ja oskavad omandada uusi teadmisi ja praktilisi oskusi. Väätza Põhikool on tuntud oma rahvusvahelise koostöö, infotehnoloogia aktiivse kasutuse ja taastuenergia käsitlemise poolest.

Väätza Põhikooli väärtused on:

- innovaatilisus - julgus riskida, katsetada ja muuta;
- kõrge professionaalsus - pidev enesetäiendamine, ettevõtlikkus;
- praktilisus - kõigel, mida teeme, on konkreetne seos elu ja tegevusega.

1.2. Kooli õppe- ja kasvatustöö üldeesmärk

Kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärk on isiksuse kujundamine, kes:

- on motiveeritud õppimisele ja enesarendamisele;
- väärtustab terveid eluviise, arendab oma keha ja vaimu;
- tunneb end vastutavana oma tegude eest;
- juhindub oma valikutes ja tegudes üldinimlikest väärtustest;
- austab ja järgib seadusi ja koolisiseseid kokkuleppeid;
- suhtub heasoovlikult kaasinimestesse, austab nende väärikust ja vabadust;
- soovib ja oskab teha koostööd, on loov ja ettevõtlik;
- tunneb ning austab oma ja teiste rahvaste kultuuri;
- hoiab loodust, elab ning tegutseb elukeskkonda ja loodusressursse säästvalt, mõistab taastuenergia kasutamise võimalusi;
- tuleb toime muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- tuleb toime kaasaegses infotehnoloogilises keskkonnas.

Kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärkide täitmisel lähtutakse järgmistest õppe- ja kasvatustöö põhimõtetest:

- kättesaadavus – kvaliteetne haridus on kättesaadav kõikidele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast, hariduslikest erivajadustest või huvidest;
- jõukohasus - igal õpilasel on võimalik saada võimetekohast õpetust;
- tasakaalustatus – õpetuslik ja kasvatuslik aspekt koolielus on seotud;
- arenguvõimelisus ja ettevõtlikkus – oluline on õpioskuste ja -valmiduse arendamine, aktiivse eluhoiaku kujundamine;
- innovaatilisus – kooli meeskond on arenev ja õppiv, kaasaegseid õppemeetodeid, programme ja võimalusi kasutav;
- sõbralik õpikeskkond – õpilaste, õpetajate, lastevanemate omavahelised suhted põhinevad usaldusel ja mõistmisel;

- koostöö – õpilase arengu toetamiseks toimub koostöö nii lastevanemate, vilistlaste, ettevõtete ja organisatsioonidega, teiste valla asutuste ja kogukonnaga;
- õpikeskkond – kool lähtub avatud õpikeskkonna põhimõtetest, õppetööd viiakse läbi ka väljaspool klassi- ja kooliruumi;
- avatus – koolielu arendamiseks on kaasatud erinevad osapooled nii koolist kui ka väljastpoolt kooli
- seoste loomine – õppeainete vahelise lõimingu loome seoseid ainealaste teadmiste ja nende praktikas rakendamise vahel. Lõimingu toetavad aktiivõpe, ainepäevad ja temaatiline projektõpe. Infotehnoloogia ja taastuvenergia valdkonnad on lõimitud ainealaste teadmiste omandamisega.
- piirkonna eripära - kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast ja traditsioonidest

1.3. Õppe- ja kasvatustöö korralduse alused

Õppekava eesmärgid ja õppesuundi aitavad ellu viia kooli traditsioonid, projektides osalemine (maakondlikud, vabariiklikud, rahvusvahelised), ülekoolilised üritused, projektipäevad, aktiivõppe- ja ainepäevad.

Koolis on tõstetud fookusesse mõtestatud õppimine, kus on olulisel kohal õpilase autonoomsuse toetamine, aktiivsus ja loomingulisus, õpitava seostamine igapäevaeluga, teadmiste integreerimine, arutlemine, analüüsimine ja arengut toetav tagasisidestamine. 3.kooliastmes toimub õppetöö läbi õppeainete lõimingu ja klassivälise tegevuse.

Mõtestatud õppimise rakendamise eesmärgid on:

- Tõsta õpilaste aktiivsust, haaratust ja huvi õpitegevuse vastu.
- Muuta õpitegevus praktilisemaks, rakendada ja seostada õpitud paremini eluga.
- Ainete lõimimise abil vähendada õpilaste õpikoormust.

Õppe- ja kasvatustöö toimub aineõppena, mille põhivormiks on õppetund. Õppetunnid toimuvad üldjuhul koolis tunniplaanis ettenähtud korras, kuid ka väljaspool kooli õppekäikude ja –ekskursioonide, aine-, e-õppe ja aktiivõppepäevadena. Tunniplaani koostamisel peetakse silmas ainete lõimimise võimalusi. Õppeained jagunevad kohustuslikeks ja valikaineteks. (VPK ÕK ptk 2)

Igal õpilasel on võimalus saada täiendavalt ka individuaalset abi aineõpetajalt konsultatsiooni raames. Võimetekohase õppe tagamiseks rakendatakse vajadusel kõikides klassides õpiabi, kus saab täiendada oma õpioskusi, või muid võimalusi hariduslike erivajadustega õpilastele. (VPK ÕK ptk 8)

Õpilaste erihuviseid toetatakse süvendatult konsultatsioonides, aine- ja huviringides (VPK ÕK ptk 5). Huviringide valik vaadatakse üle ja koostatakse iga õppeaasta alguses lähtuvalt õpilaste huvidest.

Õpikeskkonda toetavad: kaasaegne õpikeskkond, heal tasemel IT kasutusvõimalused.

1.4. Pädevused

Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

Õppe- ja kasvatustööga taotletavad üldpädevused

1) väärtuspädevus – hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

2) sotsiaalne pädevus – ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;

3) enesemääratluspädevus – mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

4) õpipädevus – organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;

5) suhtluspädevus – ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning korrektset keelekasutust;

6) matemaatikapädevus – kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraal- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Väätsa põhikool kuulub “Ettevõtliku kooli” võrgustikku alates 2016. aastast. Koolis pööratakse teadlikult tähelepanu õpilaste ettevõtliku hoiaku kujundamisele.

Toetatakse last:

- olema julge algataja ja otsima uusi lahendusi;
- olema kõrge motivatsiooniga, püstitama eesmärged;
- tegema koostööd teistega, olema vastutustundlik ja hooliv
- algatatud tegevusi lõpuni viima, saavutama tulemusi
- olema võimeline ennast analüüsima.

Selle saavutamiseks kaasatakse õppimisel partnereid ja külalisõpetajaid. Teooria kõrval on olulisel kohal praktika ja elulisus, õpetajad teevad koostööd, jagavad kogemusi ning kasutavad õpetamise juures meetodeid, kus õppijad on aktiivsed osalejad ning õpetajad toetavad ja suunavad partnerid.

2. Kooli tunnijaotusplaan, valikained ja valiku põhimõtted

2.1. Tunnijaotusplaan

Aine/klass	1.kl	2.kl	3.kl	I ka kokku	I ka min t arv	4.kl	5.kl	6.kl	II ka kokku	II ka min t arv	7.kl	8.kl	9.kl	III ka kokku	III ka min t arv
Eesti keel	6	8	7	21	19	6	3	3	12	11	2	2	2	6	6
Kirjandus							3	2	5	4	2	2	2	6	6
A-võõrkeel inglise keel			3	3	3	4	4	3	11	9	3	3	3	9	9
B-võõrkeel vene keel								3	3	3	3	3	3	9	9
Matemaatika	5	5	5	15	10	5	5	5	15	13	5	5;5;4	5	15;14	13
Loodusõpetus	1	1	1	3	3	2	2	3	7	7	2			2	2
Keemia												2	2	4	4
Füüsika												2	2	4	4
Geograafia											1;2	1;2;2	2	5;6	5
Bioloogia											2;1	2;1;2	2	6;5	5
Inimeseõpetus		1	1	2	2		1	1	2	2	1	1		2	2
Ühiskonnaõpetus								1	1	1			2	2	2
Ajalugu							2	2	4	3	2	2	2	6	6
Muusikaõpetus	2	2	2	6	6	2	1	1	4	4	1	1	1	3	3
Kunstiõpetus	2	1	2	5	9	1	1	1	3	3	1	1	1	3	3
Käsitöö/töö- ja tehnoloogiaõpetus	1	2	1	4		2	2	2	6	5	2	2	2;0	6;4	5
Kehaline kasvatus	2	2	2	6	8	2	2	2	6	8	2	2	2	6	6
Rütmika	1	1	1	3		1	1		2						
Ettevõtlusõp												1		1	
Informaatika							1	1	2		1			1	
Väärsa PK nädala koormus	20	23	25			25	28	30			30	32	32		
Maksimaalne nädala koormus	20	23	25			25	28	30			30	32	32		
Karjääriõp													0,5		

- Tabeli selgitus:

1. kooliastmes on kunstiõpetus ja käsitöö/töö- ja tehnoloogiaõpetus ühendatud koormusega 9 tundi kooliastmes ehk 3 tundi klassis.

Semikooloniga tundide arvude juures tähendab esimene arv tundide arvu esimesel poolaastal (või esimesel trimestril) ja teine arv tundide arvu teisel poolaastal (või teisel trimestril) ja kolmas arv näitab tunde kolmandal trimestril.

Vastavalt RÕKile on õppesisu teema "Tantsuline liikumine" 2. kuni 5. klassi kehalises kasvatuses käsitletud eraldi tunnis nimetusega "Rütmika".

2.2. Valikained

Valikained on need ained, mis on kooli õppekavasse valitud lisaks riiklikus õppekavas etteantud kohustuslikele ainetele. Valikained toetavad õppe- ja kasvatustöö eesmärkide täitmist ja valitud õppesuundi.

2.2.1. Valikainete õpetuse korraldus

Valikained on kooli õppekavas toetamiseks kooli poolt sõnastatud õppe-kasvatustöö eesmärkide saavutamist, kooli püüdlusi ning looksid eeldused tegusa ja arengule motiveeritud noorte inimese kujunemiseks.

Valikained on planeeritud klasside tunniplaanides.

Valikaine tundide arv õppeaastas on üldjuhul 35 (1 tund nädalas).

Valikainete ainekavad töötatakse välja aineõpetajate poolt ja need kinnitab direktor. Ainekavas esitatud miinimum on: õppesisu, oodatavad õpitulemused ja hindamine selles aines.

Valikainet hinnatakse numbriliselt või hinnangutega „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ – vastavalt ainekavas sätestatule.

2.2.2. Valikainete loend

Valikainete loend lähtub kooli õppe- ja kasvatustöö ning ettevõtliku kooli tegevuste üldeesmärkidest, tagamaks õpilaste parema ettevalmistuse eluks.

Ettevõtlusõpetus	8.kl	1 t nädalas
Informaatika	5.-7.kl	1 t nädalas
Karjääriõpetus	9.kl	2.poolaasta 1 t nädalas
Rütmika	1.kl	1 t nädalas

3. Õppekava läbivad teemad ja käsitlemise tasandid, III kooliastme lõimiva loovtöö põhimõtted

Õppekava läbivate teemade õpetamise abil kujundatakse teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, milles on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.

3.1. Läbivad teemad õppekavas

Väärtused ja kõlblus - taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.

Kultuuriline identiteet - taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimese mõtte ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja eripärast ning kes väärtustab omakultuuri.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima ja end täiendama kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu

Keskkond ja jätkusuutlik areng - taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda, saab aru loodusest kui terviküsteemist ning arutleb keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil.

Tervis ja ohutus - taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks. Tervisekasvatus põhineb tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajadusel abi.

Teabekeskond - taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks inimeseks, kes kasutama erinevaid teavikuid ja teabekeskondi, suudab neid kriitiliselt analüüsida ning toimida teabekeskonnas oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Tehnoloogia ja innovatsioon - taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ja vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonna liikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ning kodanikualgatuse tähtsust ning toetub oma tegevuses kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

3.2. Läbivate teemade käsitlemise tasandid

Ülekoolliline tasand

- Teemaatilised nädalad ja päevad, projektid, aktiivõppepäevad, valikained, väljasõidud, ekskursioonid jms.
- Ühised klassijuhatajatunnid kooliastmeti üks kord kuus: käsitletakse läbivaid teemasid koos külalisega või õpetaja(te) eestvedamisel.

Läbivijateks aineõpetajad, klassijuhatajad, huvijuht vastavalt tegevusplaanile.

Klassi tasand

- Teemaatilised klassijuhatajatunnid, õppekäigud, ekskursioonid jm üritused. Läbivijateks klassijuhatajad.
- Teematika käsitlemine ainetunnis või erinevaid õppeaineid lõimides aine- või valdkonnapäevad. Läbivijateks aineõpetajad.

3.3. Kohustuslikud tööd III kooliastmes

Õppeaineid lõimiv loovtöö

III kooliastme loovtööde korralduses lähtutakse Loovtööde kavandamise, vormistamise ja esitamise juhendist, mis on kättesaadav kooli kodulehel.

Loovtöö on õpilase poolt valitud teemal, nõuetele vastav, iseseisvalt või rühmatööna teostatud loovust näitav töö, millele lisandub/eelneb kirjalikult vormistatud teoreetiline osa. Loovtöö eesmärgiks on kinnistada õpitavat materjali, rakendada saadud teoreetilisi teadmisi praktikas ja saada uurimustöö kogemusi.

Iga 8. klassi õpilane koostab õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks võib olla uurimustöö, projekt, kunstitöö või tarbeese, esinemiskava, ürituse läbiviimine vms. Loovtöö võib koostada individuaalselt või gruppitööna.

Töö teema ja vormi valib õpilane 8. klassi 1. poolaasta lõpuks, kooskõlastab selle juhendava õpetajaga ja kaitseb seda hiljemalt 3. trimestri jooksul. Loovtöö teoreetiline osa vormistatakse paberikandjal. Tööd tutvustatakse esitlusena.

Loovtööd hindavad juhendaja, retsensent ja komisjon. Loovtööl hinnatakse töö teoreetilist osa ja loovtöö teostust: töö sisu, vormistamist, õpilase esinemist esitlusel ja tema suhtumist töö tegemisse.

Loovtöö teema kantakse klassi- ja põhikooli lõputunnistusele.

Loovtöö teostamisel järgitakse koolis kehtestatud üldisi nõudeid loovtöö tegemiseks.

4. Ainevaldkonnad, õppe korraldus, klassiväline tegevus ja projektide kavandamise ning osalemise põhimõtted

4.1. Ainevaldkonnad

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad õppekavas ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Väätsa Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad järgmistes ainevaldkondades:

- keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel;
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- kunstained: muusika, kunst;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt.

Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- informaatika ainekava;
- karjääriõpetuse ainekava;
- ettevõtlusõpetuse ainekava;
- rütmika ainekava.

Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskused. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist.

4.2. Õppe korraldus

Õppeaasta pikkuseks on vähemalt 175 (lõpuklassil 185) õppepäeva. Kooliaasta algab üldjuhul 1.septembril.

Õppeaasta koosneb trimestritest ja vaheaegadest. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni 5 õppepäeva.

Kooli õppe- ja kasvatustöö põhivormiks on koolitund. Tund kestab 45 minutit. Erandina võib tunni pikkuseks olla 35 minutit või ühendada päeva lõpu kaks järjestikust tundi 75 minutiliseks. Õppetund vaheldub vahetunniga. Vahetund kestab 10 minutit. Erandiks on esimene vahetund, mis kestab 5 minutit ning õue- ja söögivahetund, mille pikkus on 45 minutit.

Õpetunni või mõne teema käsitlemise võib läbi viia ka õppekäiguna, õuesõppe- või muuseumitunnina. Õppetööd toetavad ainepäevad, aktiivõppepäevad, osalemine projektides, väljasõidud ja ekskursioonid, aga ka ringitöö.

Suvevaheajal on tagatud igale põhikooli õpilasele vähemalt 10 järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.

Põhikooli õpilase suurim lubatud nädalakoormus õppetundides on:

1. klassis 20 tundi; 2. klassis 23 tundi; 3. ja 4. klassis 25 tundi; 5. klassis 28 tundi; 6. ja 7. klassis 30 tundi; 8. ja 9. klassis 32 tundi. Muutused kooskõlastatakse kooli hoolekoguga.

4.3. Klassiväline tegevus

Klassivälise tegevuse abil toetatakse koolis õppe- ja kasvatustegevust. Õppeaasta kasvatustöö eesmärkidest lähtuvalt koostatakse iga-aastane klassi- ja koolivälise tegevuse kava.

Klassivälise tegevuse eesmärgid on:

- toetada kooli üldiseid VPK ÕK kirjeldatud õppe- ja kasvatustöö eesmärke;
- kujundada loominguliste ning mitmekülgsete isiksuste arengut;
- toetada õpilaste omaalgatusi;
- pakkuda ühistevõtte (ühistegutsemise) võimalusi;
- arendada ettevõtlikkust;
- toetada noorte osalust kooli, valla, maakondlikes, vabariiklikes ja rahvusvahelistes ettevõtmistes, projektides ja õpilasvahetustes;
- kujundada tervislikke eluviise;
- suurendada noorte kodanikuteadlikkust ning väärtustada multikultuursust.

Eesmärkide saavutamiseks viiakse ellu järgnevaid tegevusi:

- ainepäevad, –nädalad;
- ülekoolilised sündmused;
- kontsertide ja teatrietenduste külastamine;
- õppekäigud, ekskursioonid;
- aineid lõimivad projektid, aktiivõppepäevad;
- partnerid ja külalisõpetajad tundides;
- ringide tegevus;
- kooli esindamine/osalemine valla, maakondlikel, vabariiklikel ja rahvusvahelistel üritustel;
- õpilasliikumiste ja õpilasesinduse tegevus;
- sporditegevus.

Kooli klassi- ja koolivälise tegevuse korraldamine

Klassi- ja koolivälise tegevust koordineerib huvijuht. Konkreetset planeeritud tegevuste läbiviimine ja vastutus jagatakse klasside, õpilasesinduse või kooli töötajate vahel.

Õpilasesindus

Väätsa Põhikooli õpilasesindus on õpilaskonna vabatahtlik esindusorganisatsioon, kuhu kuulub 5.-9.klassini igast klassist vähemalt üks esindaja.

Õpilasesinduse eesmärgid on:

- kaitsta õpilaste huve kooli ja teiste haridusinstituutide ees;
- korraldada koostööd õpetajate, kooli juhtkonna, hoolekogu ja õpilaste vahel;
- aidata kaasa õppetöö ja koolielu korraldamisele;
- järgida ja edendada kooli traditsioone;
- kujundada viisakaid ja üksteist austavaid käitumistavasid suhetes õpilaste, õpetajate ja lapsevanematega;
- aidata kaasa koolielu probleemide lahendamisele ja õpilaste vastutustunde tõstmisele;

Õpilasesindus lähtub oma tegevuses põhikirjast. Õpilasesinduse tööd juhib president, kes valitakse üheks õppeaastaks.

Väätsa Põhikooli õpilasesindus kuulub Eesti Õpilasesinduste Liitu.

Huviringid ning projekti- ja aktiivõppepäevad

Õppeaasta algul teavitatakse õpilasi planeeritavatest huviringidest. Ringide töö toimub kas regulaarselt või hooajaliselt, sõltuvalt eesmärgist ja vastavalt ringi tööplaanile.

Projekti- ja aktiivõppepäevad planeeritakse kooli tööplaanis, nende läbiviijateks on õpetajad ja/või õpilased vastavalt temaatikale.

4.4. Projektide kavandamise ja osalemise põhimõtted

Projektide kavandamise ja läbiviimise abil toetatakse õppekava läbivate teemade käsitlemist, ainetevahelist lõimumist ja õppe-eesmärkide saavutamist.

Projektide kavandamisel tähtsustatakse osalemist projektides, mis:

- toetavad riiklikku või kooli õppekava;
- on mõeldud õpilaste või õpetajate koolitamiseks;
- aitavad parandada kooli õpikeskkonda või loovad lisaväärtusi;
- arendavad loovust ja ettevõtlikkust;
- väärtustavad kooli ajalugu ja traditsioone;
- võimaldavad täiendada kooli õppevahendeid;
- aitavad sisustada õpilaste vaba aega või toetavad nende huvialasid;
- arendavad erinevaid koostöövõimalusi.

Projektides osalemise tasandid:

- kooli tasand - erinevaid klasse hõlmavad ja aineid lõimivad projektid;
- koolidevaheline tasand - koostöös teis(t)e kooli(de)ga toimuvad projektid;
- maakondlik tasand - maakondlikul tasandil kavandatud projektides osalemine, maakondlike projektide juhtimine;
- vabariiklik tasand - vabariiklikul tasandil väljapakutud projektidest osavõtt või juhtimine;
- rahvusvaheline tasand - osalemine erinevate fondide poolt väljapakutud projektides või nende juhtimine (eTwinning, Comenius, Euroopa Noored jt).

Projektidel on määratud juht, kelle ülesanne on tagada projekti teostus, kavandada meeskonna valik ning eelarve ja aja ressurss. Projektile peab olema selge eesmärk.

Projekti saab kavandada ja algatada kogu õppeaasta vältel. Peale projekti heakskiitu kooli juhtkonna poolt lisatakse see kooli üldtööplaani. Projektide kavandamine ja nendes osalemine on õpetajatele soovituslik. Projekte võivad algatada ka õpilasesindus ja kooli hoolekogu.

Projektides edukalt osalenud õpilasi ja õpetajaid tunnustatakse vastavalt väljatöötatud tunnustamise põhimõtetele.

Kool toetab igati õpilase osavõttu projektidest, olümpiaadidest, konkurssidest, võistlustest ja kooli esindamisega seotud tegevustest ning osutab igakülgset kaasabi vastavalt võimalustele ja vajadustele.

5. Hindamine

5.1. Hindamise eesmärgid

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine.

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid on:

- toetada erinevate hindamismeetoditega iga õpilase individuaalset arengut;

- stimuleerida õpilaste õpihuvi ja -tahet, motiveerida neid sihikindlamalt õppima ja ennast arendama;
- anda tagasisidet ja teavet õppeprotsessi käigust, õpitulemustest õpilase, klassi, kooli, aga ka õppeainete tasandil;
- määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused lähtuvalt riikliku õppekava nõuetest;
- anda alus õpilase järgmisesse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamiseks;
- motiveerida õpetajat oma tegevust analüüsima ja korrigeerima õpilase arengu toetamisel;
- toetada õpilaste positiivse enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärgid on:

- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid ja koolikohustust;
- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma koolis toimivaid kokkuleppeid.

5.2. Üldised põhimõtted hindamisel

Õpilaste arengu ja õppimise toetamine

- Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.
- Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise vormi.
- Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike kontrolltööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ning avalikustatakse ekoolis nädal enne töö toimumist. Õpetaja ja õpilaste vahelisel kokkuleppel on võimalikud muudatused.
- Kodused tööd teatab õpetaja klassis õppetunni jooksul, seejärel kannab need sama päeva jooksul e-kooli. Õpilane kohustub koduse töö kirja panema juba tunnis, e-kool on vaid meeldetuletuseks, vanema teavitamiseks või juhuks, kui õpilane on puudunud.

Õpetaja ülesanne eesmärgistatud ja planeeritud hindamisel

- Hinnatakse nii õpilase arengut kui tema poolt saavutatud õpitaset. Esimeses ja teises kooliastmes on olulisem õpilase arengu hindamine, edaspidi on rõhk õpitaseme hindamisel.
- See, mida ja kuidas mingis aines väärtustatakse/hinnatakse, kavandatakse hinnangulises tegevuses ja fikseeritakse ainekavas.
- Hindamist teostatakse mitmesuguste õpimeetodite kaudu:
- suuline (lugemine, jutustamine, selgitamine, arvamuse avaldamine, memoreerimine jt);
- kirjalik (testid, etteütlused, ümberjutustused, kirjandid, referaadid, esseed, arutlused, analüüsid jt);
- praktiline (töoesemed, laboratoorsed tööd, katsed, graafikud, tabelid jt).

- Õpilaste eneseanalüüsi arendamise eesmärgil innustatakse ka õpilasi kasutama enesehindamise vorme.
- Erinevaid meetodeid ja enesehindamise vorme võib kasutada nii individuaalses kui rühmatöö vormis.
- Hindamine koolis toimub järgnevale:
  - kuni 3. klassini õppimist toetav sõnaline hindamine;
  - 4. - 9. klassini hinnatakse põhiõppeaineid peamiselt viiepallisüsteemis,
  - arvestuslikult hinnatakse muusikat 4. - 8. klassini, rütmikat 4.- 5. klassini ja kehalist kasvatust 4. - 7. klassini.
- Kokkuvõtvad hinnangud antakse trimestrite lõpus. Ühe nädalatunniga õppeaineid hinnatakse kokkuvõtvalt 2 korda õppeaastas.
- Õpilane saab tunnistuse kokkuvõtvate hinnangutega poolaastate või trimestrite lõpuks.
- Õpilasele pandud hinded ja hinnangud kajastuvad e-päevikus.

5.3. Õpitegevuse hindamine

5.3.2. Hindamise liigid

Hindamise protsessis kasutatakse sõltuvalt eesmärgist erinevaid hindamise liike:

1) Kujundav hindamine (protsesshindamine) on õppetöö kestel toimuv õpilase individuaalsust arvestav hindamine, mille abil suunatakse ja innustatakse õpilast edasisel õppimisel.

Kujundav hindamine:

- annab õpilasele tagasisidet õppeprotsessis osalemise kohta;
- võimaldab oma õppetööd analüüsima ja ennast hinnata;
- motiveerib õpilast eduelamuse kaudu aktiivsemalt õppeprotsessis osalema;
- võimaldab arvestada õpilase võimeid, individuaalsust ja arengut;
- aitab positiivse enesehinnangu toetamise kaudu kaasa õppetegevuse korrigeerimisele.

2) Arvestuslik hindamine (tulemushindamine) on objektiivse hinnangu andmine õpilase õpitulemustele võrreldes õppekavas esitatud nõuetega.

Arvestuslik hindamine annab võimaluse:

- objektiivselt hinnata õpilase tegevuse tulemuslikkust ja taset;
- analüüsida õpilaskontingendi õppekava täitmist;
- hinnata õpetaja ja õpilase koostöö tulemuslikkust.

Arvestuslikult hinnatavate ülesannete täitmine on kõigile õpilastele kohustuslik. Ühel koolipäeval võib õpilasel olla üks arvestuslik töö.

Arvestuslik hindamine on kavandatud aineõpetaja töökavas.

3) Kokkuvõttev hindamine on õpilasele kokkuvõtva hinnangu andmine arvestusliku ja kujundava hindamise alusel trimestrite ja õppeaasta lõpus.

Kokkuvõttev hinne kajastab:

- õpilase arengut vaadeldaval perioodil;

- õpilase võimeid, valmidust ja tööpanust tulemuste saavutamisel;
- õppekavas nõutavate tulemuste saavutatust.

Kokkuvõtvad hindend on aluseks õpilaste järgmisse klassi üleviimisele ja põhikooli lõpetamisele.

5.3.3. Hindamise skaala

Kui õpitulemused vaadeldaval perioodil või vaadeldavas temaatikas on taotletavatele õpitulemustele ...

... täiel määral vastavad on hinne „5“;

... väheste vigadega, üldiselt vastav - hinne „4“;

... oluliste vigadega, aga üldiselt vastav – hinne „3“;

... oluliste vigadega ja õpitulemustele mittevastav – hinne „2“;

... sooritamata/esitamata töö või kui töö tegemisel või hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine/mahakirjutamine või saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel ja edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub, hinnatakse hindegaga „1“.

Kui kasutatakse punktiarvestust ja aineõpetaja ei ole täpsustanud teisiti, siis ...

- hindegaga «5» hinnatakse 90-100 % saavutust maksimumpunktidest;

- hindegaga «4» 75–89 %;

- hindegaga «3» 50–74 %;

- hindegaga «2» 20–49 %;

- hindegaga «1» 0–19 %.

5.4. Hindamata jätmine ja järelvastamine

- Puudumisest tingitud tegemata või mitterahuldavalt hinnatud arvestuslikud tööd tuleb õpilasel järele teha kokkuleppel aineõpetajaga.

- Õppeperioodi lõpuks sooritamata arvestuslikud tööd hinnatakse hindegaga „1“.

- Kui õpilasel on kehalises kasvatuses tervislikust seisundist lähtuvad erinõuded, täidab õpilane võimaluste piires osalisi ja/või teoreetilisi ülesandeid.

- Õpilasele, kes koolist pikema puudumise tõttu ei sooritanud vajalikke arvestuslikke töid, kokkuvõtvat hinnet välja ei panda. Talle antakse võimalus need sooritada kokkuleppel õpetajaga ning kokkuvõttev hinne pannakse välja pärast arvestuslike tööde sooritamist.

- Kokkuvõtvalt hindamata jäetud või puudulikult hinnatud õpilasele kirjutatakse aineõpetaja poolt selgitav teade e-päevikus, milles antakse teada puuduliku hinde saamise põhjused.

5.5. Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumist ja hoolsust hinnatakse sõnadega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.

5.5.2. Käitumise hindamine

Õpilase käitumise hindamise aluseks on:

- kooli kodukord;
- valla avaliku korra eeskirjad;
- alaealistele kehtivad seadusandlikud aktid;
- üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormid.

Käitumise hindamisse kaasatakse soovi korral peale klassijuhataja ja aineõpetajate ka klassikaaslased ja õpilasesindus. Arvestatakse õpetajate tähelepanekuid ja märkusi e-kooli päevikus.

Hinnatakse:

- üldist korrektsust ja käitumiskultuuri (hoolsus, täpsus, viisakus jms);
- suhtlemiskultuuri (sallivus ja teistega arvestamine, suhted kaasõpilaste ja täiskasvanutega);
- koolikohustuse täitmist (hilinemine ja põhjuseeta puudumine);
- kokkulepetest kinnipidamist;
- kõlblust (ausus, eetilisus, tervislikud eluviisid);
- koolivara säästvat ja hoidvat käitumist (vahetusjalatsid, õppevahendid jm);
- käitumine tunnis ja vahetunnis (õpivalmidus jm);
- käitumiskultuuri väljaspool tunde (võistlused, üritused, ekskursioonid jne).

Mitterahuldav käitumishinne

Käitumishinne *mitterahuldav* pannakse õppenõukogu otsusega, vajadusel õpilasesinduse seisukohti arvestades. Põhjust selgitatakse õpilasele ja lapsevanemale, selgitav märge tehakse e-kooli.

5.5.3. Hoolsuse hindamine

Õpilase hoolsuse hindamise aluseks on:

- kohuse- ja vastutustunne ning järjekindlus õppetegevuses (õppevahendite olemasolu, kodused ülesanded, hilinemine tundi jm);
- õpivalmidus ja aktiivsus tunnis;
- korrektsus ja täpsus tööde teostamisel/vormistamisel;
- heaperemehelik suhtumine õpilase kasutuses olevatesse õppevahenditesse.

Hoolsuse hinne pannakse klassijuhataja ja aineõpetajate hinnangute põhjal.

5.6. Hindamisest teavitamine

- Õpilastel ja nende vanematel on õigus saada pidevat teavet hinnete seisuga kohtade aineõpetajalt ja klassijuhatajalt.
- Hinnete seisust teavitatakse õpilasi ja nende vanemaid igapäevaselt e-päeviku kaudu;
- Aineõpetaja tutvustab hindamise eesmärgi, vorme ja kriteeriume esimestes ainetundides.
- Hindamis põhimõtted on kirjeldatud ainekavades ja kättesaadavad ainekabinetis.
- Arvestuslike tööde toimumise aja, vormi ja sisu osas lepivad õpetaja ja õpilased eelnevalt kokku ja see märgitakse arvestuslike tööde graafikusse.
- Mitterahuldavast kokkuvõttest hindest (ainetes ja käitumises) või hindamata jätmisest teavitab aineõpetaja vanemaid.
- Lapsevanemal on õigus osaleda tema lapsega seotud küsimuste arutelus.
- Klassijuhataja teavitab vanemat eelnevalt õppenõukogusele tulevast klassikursuse kordamisest ja selle põhjustest ning kutsub lapsevanema vajadusel õppenõukogusse.

5.7. Õpilase järgmisesse klassi üleviimine, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine

5.7.2. Järgmisesse klassi üleviimine

- 1) Järgmisesse klassi viiakse üle:
  - õpilane, kellele on õppeperioodi lõpuks kõikides ainetes välja pandud positiivsed aastahinded;
  - õpilane, kes on sooritanud tulemuslikult talle määratud täiendava õppetöö;
  - õpilane, kelle täiendav õppetöö ei olnud tulemuslik ja talle on välja pandud kuni kaks mitterahuldavat aastahinnet.
- 2) Õpilane, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisesse klassi üleviimise osas, lõpetab klassi õppenõukogu otsusega erisusi silmas pidades.
- 3) 1. - 3.klassi õpilane viiakse järgmisesse klassi aineõpetajatelt saadud hinnangute alusel.
- 4) Õpilase järgmisesse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

5.7.3. Täiendav õppetöö

- 1) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle ainetes, milles tuleks talle välja panna mitterahuldav aastahinne.
- 2) Täiendav õppetöö sooritatakse pärast õppeperioodi lõppu. Õpetaja ja õpilase kokkuleppel võib täiendavat õppetööd sooritada ka augustis kuni 30. kuupäevani.
- 3) Õpilasele pannakse aastahinne välja pärast täiendava õppetöö sooritamist. Kui õpilane ei ole sooritanud talle määratud täiendavat õppetööd, siis hinnatakse teda selles aines puuduliku aastahindega.

4) 9. klassi õpilasele, kellel on puudulikke hindeid veel ka 30.augusti seisuga võib õppenõukogu otsusega määrata pikendatud õppeaasta või õpetaja (mõned kuud) võlgnevuste sooritamiseks ja põhikooli lõpetamiseks.

5) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu.

5.7.4. Klassikursuse kordamine

1) Kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja mitterahuldav aastahinne või antud samaväärne sõnaline hinnang ning täiendav õppetöö pole andnud tulemusi, jäetakse õpilane klassikursust kordama.

2) Iga klassikursust kordama jätmise arutatakse eelnevalt läbi lapsevanemaga. Arvestades vanema ja õppenõukogu põhjendatud argumente tehakse otsus iga õpilase kohta tema erisusi arvestades.

3) Klassikursuse kordama jätmise otsustab õppenõukogu.

5.8. Põhikooli lõpetamine

1) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

2) Põhikooli lõpetamiseks sooritab õpilane kolm lõpueksamit: kaks määratud aine eksamit (eesti keel ja matemaatika) ja ühe aineeksami omal valikul.

3) Eksami ebaõnnestumise korral on õpilasel võimalik sooritada selles aines koolieksam.

4) Põhikooli lõpetab õpilane,

- kellel aastahinded ja sooritatud eksamihinded on vähemalt „rahuldavad“;

- kellel on üks mitterahuldav eksamihinne või õppeaine aastahinne;

- kellel on kahes õppeaines kummaski üks mitterahuldav eksamihinne või õppeaine aastahinne.

5) Puudulikega lõpetada sooviv õpilane esitab õppenõukogule lapsevanema kirjaliku avalduse.

6) Põhikooli lõpetamise otsustab õppenõukogu.

5.8.2. Hariduslike erivajadustega õpilase kooli lõpetamine

1) Haridusliku erivajadusega õpilase lõpetamise aluseks on individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus.

2) Haridusliku erivajadusega õpilasel (õpiabirühma õpilane, vähendatud õpitulemustega õppinud õpilane jms) on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud tingimustele ja korrale.

3) Põhikooli lihtsustatud õppel olev õpilane sooritab põhikooli lõpetamiseks koolieksamid.

5.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus saada aineõpetajalt või klassijuhatajalt hinde kohta täiendavat informatsiooni.

- 2) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.
- 3) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul alates otsuse vastuvõtmise päevast.

6. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine

6.1. Õpilaste teavitamine

- 1) Õpilasi teavitatakse õppetöö käigust ja selle tulemustest igapäevaselt e-päeviku kaudu, kord trimestris kokkuvõtvalt e-päeviku kaudu.
- 2) Klassivälisest tööst ja koolis toimuvast antakse õpilastele infot kord nädalas kooli infovahetundidel, stendidel, e-päeviku kalendris ja õpilasesinduse koosolekutel.
- 3) Iga õpilase peamiseks teavitajaks koolis toimuvast on klassijuhataja, kelle poole saab pöörduda kogu koolipäeva vältel.
- 4) Teavitamine, infovahetus ja arutelu toimub õpetaja, õpilase ja lapsevanema vahel ka arenguestlusel.
- 5) Kool teavitab õpilasi ja lapsevanemaid edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

6.2. Vanemate teavitamine

- 1) Lapsevanemat teavitatakse tema lapse õppetööst ja käitumisest igapäevaselt e-päeviku kaudu ning trimestris kokkuvõtvalt e-päeviku kaudu.
- 2) Üks kord õppeaastas annab kooli juhtkond vanematele infot koolis toimuva kohta lastevanemate üldkoosolekul.
- 3) Klassijuhataja vahendab õpilase kohta käivat informatsiooni vanemaga arenguestluste kaudu.
- 4) Tugi- ja mõjutusmeetme rakendamisest teavitatakse vanemat vastavalt koolis kehtivale õpilaste mõjutamise korrale.
- 5) Klassijuhataja teavitab lapsevanemat eelnevalt õppenõukogus arutusele tulevast klassikursuse kordamisest ja selle põhjustest. Vajadusel kutsub klassijuhataja lapsevanema õppenõukogusse või võtab temalt nõusoleku lapse klassikursuse kordamise kohta.
- 6) Puudumistest teavitab kooli lapsevanem. Kui ühe päeva jooksul pole puudumise põhjus koolile teada või on põhjuseta puudumise kahtlus, teavitab klassijuhataja lapsevanemat puudumisest. Kui õpetaja ei saa vanemaga kontakti, teavitab ta sellest koheselt kooli juhtkonda.
- 7) Juhtumitest koolis teavitab lapsevanemat klassijuhataja või juhtumiga seotud õpetaja. Samuti teavitatakse juhtumist kooli direktorit.

6.3. Nõustamine

- 1) Nõustamist võivad saada nii õpilased kui lapsevanemad. Vastavalt küsimuse valdkonnale on koolis nõustajateks klassijuhataja, aineõpetajad, direktioon või tugispetsialist.
- 2) Vajadusel nõustab kool vanemat õpilase arengu toetamiseks ja kodus õppimiseks.
- 3) Kompetentsema abi saamiseks on lapsevanemal ja koolil võimalus pöörduda ka vastava ala spetsialisti poole. Abi võivad anda psühholoog, psühhiaater, kutsenõustaja, sotsiaalnõunik, noorsoopolitsei jt. (Vt ka VPK ÕK HEV õpilaste õppe korraldamine)
- 4) Vastavalt õpilaste või vanemate soovidele kutsutakse asjatundjaid esinema ka üldkoosolekutele või teistele üritustele koolis.
- 5) Vastavalt vajadusele kutsutakse tekkinud probleemide aruteluks kokku ümarlaud, milles osalevad lapsevanem(ad) ja õpetajad, vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste.

7. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine

7.1. Õppe korraldamise alused

Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe kestuses, sisus, õppeprotsessis, -koormuses, -keskkonnas, taotletavates õpitulemustes ja fikseeritakse aineõpetaja töökavades ja esitatakse individuaalse õppekavana.

Õpitegevuses jälgitakse õpilase arengut ja toimetulekut koolis, selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused ning valitakse sobivad õpiabimeetodid ja -vormid. Selleks avatakse õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart, milles on ära toodud läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ning soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks. Klassijuhataja koostöös aineõpetajatega uuendab kaarti vähemalt kord õppeaastas kevadel. Arenguvestlusel täiendatakse kaarti lapsevanema arvamustega.

Õpiabi on õppetöövormide süsteem, mis toetab erivajadustega õpilaste arengut, õpiraskuste ennetamist ja vähendamist või on süvaõppeks tugevamatele ühes või mitmes aines.

Õpiabi eesmärk on toetada õpilase õpimotivatsiooni, positiivset enesehinnangut ja võimetekohast arengut eduelamust tundes.

Kool võib rakendada järgnevaid õpiabi vorme:

- 1) õpiabirühm;
- 2) ainealased konsultatsioonid;
- 3) täiendav õpe;
- 4) individuaalõppekava;
- 5) lihtsustatud õppekava;
- 6) koduõpe;
- 7) erivajadustega õpilaste klass või grupp;
- 8) tugispetsialistide abi.

Kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamist juhib direktori poolt määratud HEV koordinaator.

1) Õpiabirühm

Õpiabirühma määratakse ajutiste ainealaste õpiraskustega ja välja kujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õpet.

Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul ja kooli direktori otsusel. Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal õigus otsus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul arvates päevast, saates kooli direktorile sellekohase kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema poolt teate saatmisel õpilast õpiabirühma vastu ei võeta.

Õpiabirühma tunnid toimuvad vastavalt tunniplaanile üldjuhul ainetunni ajal, milles õpilasel tähteldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.

Õpiabirühma töö kavandamisel lähtutakse õpilase individuaalsetest vajadustest ja vastava klassi klassi- või aineõpetaja töökavast.

Õpiabitundides kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi. Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.

2) Ainealased konsultatsioonid

Ainealased konsultatsioonid on mõeldud õpilastele, kes vajavad ainealast abi, et lahendada tekkinud probleeme (tegemata tööd, puudulikud hinded jms), leida vastuseid küsimustele või saada lisainformatsiooni tunnile (süvendatud õpe).

Ainealased konsultatsioonid toimuvad õppeaasta algul kehtestatud graafiku alusel, millest teavitatakse õpilasi ja lapsevanemaid ning on õppeaasta vältel nähtavad stendil ja kooli kodulehel.

Ainealastes konsultatsioonides osalemine toimub õpilase, lapsevanema või õpetajapoolse ettepaneku põhjal.

Vajadusel on õpetajal õigus õpiraskuste ennetamiseks kohustada õpilast osalema vastava aine konsultatsioonides. Sel juhul teavitatakse sellest lapsevanemat.

Konsultatsioonidest osavõtt registreeritakse konsultatsioonide päevikus.

3) Täiendav õppetöö (TÕT)

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. TÕT-le määratakse õpilane õppenõukogu otsusega.

Suvine täiendav õppetöö sooritatakse pärast õppeperioodi lõppu kahe nädala jooksul. Õpetaja ja õpilase kokkuleppel võib täiendavat õppetööd sooritada ka augustis kuni 30. kuupäevani. Suvine TÕT märgitakse e-päevikusse ja TÕT tulemuste põhjal otsustab õppenõukogu õpilase järgmisesse klassi üleviimise.

TÕT määramise ja selle sooritamise aeg antakse lapsevanemale teada e-päeviku kaudu.

4) Individuaalõppekava (IÕK)

Kui õppetöö muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse oluline kasv või kahanemine võrreldes õppekavaga või kasutatakse õppetöös erinevaid metoodikaid, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava.

Individuaalne õppekava kooli otsusel

Individuaalne õppekava (IÕK) koostatakse õpilasele, kelle õpi- ja/või käitumisraskus või tervise rike (või eriline andekus), ei võimalda tal töötada klassikaaslastega samas tempos või sama töökava järgi. IÕK võib määrata õpilasel ühes, mitmes või kõigis ainetes.

Andekate õpilaste puhul võib kool teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Kui õpilane õpib mõnes huvialakoolis, võib aines arvestada huvialakoolide õppekava sisu aine hindamisel.

IÕK järgi õppiv laps töötab üldjuhul oma klassikaaslastega samas ruumis.

IÕK rakendamise otsustab õppenõukogu õpetajate tähelepanekute ja ettepanekute või vastavate uuringute põhjal. IÕK koostatakse aineõpetaja, eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi, õpilase ja lapsevanema koostöös.

Vajaliku IÕK koostab aineõpetaja 10 päeva jooksul pärast õppenõukogu vastavasisulist otsust.

Individuaalne õppekava nõustamiskomisjoni soovitusel

IÕK nõustamiskomisjoni otsusega määratakse õpilasele, kellel esineb suuri raskusi õppekava nõuete täitmisel tavaõppe tingimustes ning kelle suhtes koolisiseseelt rakendatud muud meetmed ei ole andnud oodatud tulemusi.

Nõustamiskomisjoni otsusega antud IÕKs vähendatakse või asendatakse õpitulemusi ja kohustuslikke aineid. Tehakse erisusi õppesisus, õppekorralduses, hindamises.

5) Lihtsustatud õppekava (LÕK)

Õpilase arengu toetamiseks on kodu ja kooli koostöös ning nõustamiskomisjoni soovitusel õpilasel võimalik õppida lihtsustatud õppekava alusel.

LÕKile määratud õpilasele koostab aineõpetaja IÕK integreerides võimalusel õpilase klassi õppesse.

6) Koduõpe

Koduõpe on õppevorm, milles suurema vastutuse õpitulemuste eest kannab lapsevanem.

Koduõppe rakendamine vanema taotlusel

Koduõppele määratakse lapsevanema taotlusel põhikooli õpilane, kelle tervislik seisund ei võimalda osaleda koolis toimivas õppetöös.

Koduõpet korraldab ja finantseerib vanem, vastutades ka õpitulemuste eest. Kool võimaldab õpilasel kasutada tasuta õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid, töövihikuid, töölehti.

Koduõpe tervislikel põhjustel

Koduõpet tervislikel põhjustel rakendab kool vanema taotlusel ja nõustamiskomisjoni soovitusel. Koduõpet tervislikel põhjustel korraldab kool.

Koduõppele määramine, selle korraldamine, hindamine ning katkestamine või lõpetamine toimub vastavalt kehtivale seadusandlusele.

7) Erivajadustega õpilaste klass või rühm

Hariduslike erivajadustega õpilaste klassi või rühma määramine ja sealt väljaarvamine toimub vastavalt kehtivale Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ja täpsustavatele määrustele kooli või nõustamiskomisjoni otsusega silmas pidades kooli või koolipidaja võimalusi ning lapsevanema soovi

8) Tugispetsialistide abi

Õpilastele tagatakse logopeedi, eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Nimetatud teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab kooli direktor. Lisaks kooli tugispetsialistidele kasutatakse SA Innove Rajaleidja tugispetsialistide teenuseid.

Soovituse tugispetsialisti poole pöördumiseks võib teha vanemale ja õpilasele kool. Spetsialisti nõustamise saamise korraldab lapsevanem.

8. Karjääriõppe tegevuste korraldamine

8.1. Karjääriõppe eesmärk

Karjääriõppe on planeeritud tegevuste süsteem, mille eesmärk on:

- aidata noorel kujundada endast adekvaatne arusaam;
- soodustada tema valmidust elukestvaks arenguks;
- suunata planeerima võimalikku karjääri ja olema ettevõtlik, et seeläbi oma eluga paremini toime tulla.

Läbi õpitegevuse, mitmesuguste klassiväliste ettevõtmiste ning metoodiliste mängude aidatakse õpilastel omandada teadmisi iseenda kohta, teadvustada oma huvisid ja võimeid, saada ülevaadet edasiõppimise võimalustest ning koguda teavet kaasaegsest töömaailmast.

8.2. Karjääriõppe läbiviimine

Õppetegevuse osana kasutatakse selleks aine- ja klassijuhatajatunde; läbitakse 8. klassis eelkuteõppe (koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega) ja 9. klassis valikaine karjääriõpetus. Lisaks õpitegevusele kohtutakse külaliste ja vilistlastega, külastatakse ettevõtteid, käiakse töövarjupäeval, korraldatakse laatasid ja kohvikuid, osaletakse erinevates projektides, tutvutakse nõustamiskeskuse võimalustega.

Karjääriõppe läbiviimisel on kooliastmeti õpilastele suunatud tegevustel erinevad rõhuasetused:

- algastmes tutvutakse oma lähedaste inimeste ametitega ja kodulähedaste ettevõtetega;
- keskastmes keskendutakse iseenda tundmaõppimisele;
- vanemas astmes pööratakse tähelepanu edasiõppimise võimalustele ja enda sobitamisele töömaailma ning lõimitakse tundidesse ettevõtlusõppe metoodikaid.

Karjäärialase tegevuse sisukamaks ja mitmekesisemaks läbiviimiseks kaasatakse lisaks koolitöötajatele ka lapsevanemaid, lähiümbruse ettevõtete töötajaid, vilistlasi ja koostööpartnereid nõustamiskeskustes.

Karjäärialase tegevuse läbiviimiseks koostatakse korralduskava, mis kinnitatakse õppenõukogus ja mille tegevused täpsustatakse õppekasvatustöö plaanis.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja planeerib oma tööd lähtuvalt kooli arengukavast, kooli ja riiklikust õppekavast ja kehtivatest seadusaktidest.

Koolis tegutsevad töögrupid, mis tegelevad erinevate valdkonna arendustegevusega (Ettevõtlik Kool, Hea Kool, Tulevikukool, sõnaline hindamine, digipädevuste arendamine) või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe-kasvatustegevuse teemaga.

Õpetajate koostöö peamised eesmärgid on:

- panustamine kooli arengusse;
- ühiselt jälgida ja suunata ainealaste pädevuste kõrval üldpädevuste kujunemist;
- ühiselt eesmärkide seadmine õppeaasta alguses ning kokkuvõtete tegemine õppeaasta lõpus;
- ülekoolliste tunni- ja kooliväliste tegevuste planeerimine ning infovahetus;
- ühiselt lõimitud õppe planeerimine erinevate õppeainete vahel: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määratledes erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja läbivaid teemasid.

Õpetajate koostöövormid:

- ühiskoosolek kord nädalas;
- ühiskoolitused, väljasõidud, arutelud;
- kogemuskoolitused kolleegilt kolleegile vähemalt viis korda õppeaastas;
- lõimitud õppetegevuse planeerimine II ja III kooliastmes kord nädalas;
- 1.-4.klassis informaatika lõiming ainetundidesse, õpetajad planeerivad ja viivad läbi koostöiselt terve õppeaasta vältel;
- kolleegide tundide külastamine;
- juhtkonna koostöövestlused õpetajatega vähemalt üks kord õppeaastas;
- õppenõukogu vähemalt 4 korda aastas.

Eesmärkide saavutamiseks rakendatakse erinevaid koos õpetamise mudeleid:

- Üks juhib, teine vaatleb - toimub kolleegide tundide külastamine ja 360kraadi tagasiside jagamine;
- Üks juhib, teine assisteerib - abiõpetaja, eripedagoogi või sotsiaalpedagoogi kaasamine tunni läbiviimisel;
- Õpitubades õpetamine - rakendamine tunniväliste tegevuste läbivimisel, ainepäevadel, ülekoollistel sündmustel;
- Paralleelne õpetamine - üle 24 õpilasega klassi puhul algastmes. Ühel klassil kaks klassiõpetajat;
- Koostöine õpetamine - õpetajad viivad tundi läbi võrdsete partneritena.

10. Koostöö huvigruppidega

Lähtuvalt kooli arengukavas seatud eesmärkidele on Väätša Põhikool kogukonnakeskne kool, mille arengusse annavad oma aktiivse panuse lapsevanemad, ettevõtjad, kodanikuühendused, vilistlased ja teised kohaliku kogukonna liikmed. Mitmekülgne ja tihe koostöö kohaliku kogukonnaga on kooli üks prioriteet. Täiskasvanu, kui kooli koostööpartner, omandab panustades kooli õppetöösse ka ise uusi kogemusi ja muutub teadlikumaks koolis toimuvast.

Koostöö eesmärgid erinevate huvigruppidega on:

- valdkonna ekspertide ja praktikute kasutamine õppetöös, seeläbi õppetöö mitmekesistamine, õpikeskkonna rikastamine ja õppurite innustamine;
- kogukonna arengu, elanike elukestva õppe ja karjääri toetamine;
- koostöö toetamine õppe- ja huvitegevuse kaudu, arendamiseks noorte ettevõtlikkust, individuaalsust ja võimeid.

Koostöövormid huvigruppidega:

- ühisüritused kogukonnaga (nt kortermajade festival, lumememmede paraad, jõulu vaateaknad);
- kogukonnakohvikute korraldamine vähemalt 3 korda õppeaastas;
- lastevanemate kaasamine ühistegevustesse ja õppeprotsessi (tagasi kooli päevad, tööle kaasa päev, stardipäevad jms);
- hoolekogu koosolekud vähemalt 3 korda õppeaastas.

11. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Väätša Põhikooli õppekava aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning Põhikooli riiklik õppekava.

Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.

Õppekava vaadatakse täiendavalt üle ja tehakse muudatusi:

- riikliku õppekava muutumisel;
- arengukava või põhimääruse täiendamisel;
- õppeasutuse pidaja ja riiklikku järelvalve läbiviija märkuste ja ettepanekute korral.

Õppekava uuendamisel ja täiendamisel osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad, kaasatakse õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid.

Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Õppekava kehtestab kooli direktor.